

**bilirkişi kurulunca sunulan  
asıl rapor ile ek raporun  
kapsamları, kendi içinde  
çelişkilidir. Davada; bedeli  
istenen işler, yanlar  
arasındaki sözleşme  
kapsamında kalan işlerden  
olduğunun ve geçici hakediş  
raporlarına girdiğinin kabulü  
halinde Yapım İşleri Genel  
Şartnamesinin 40. maddesi;  
kesin hakediş raporu  
kapsamında ise 41. maddesi  
hükmüne uygun şekilde  
yüklenici tarafından itiraz  
olunmaması durumunda,  
yüklenici yönünden hakedişler  
kesinleşmiş olacağından ve**

**hakediş bedelleri de  
ödenmişse yüklenicinin  
isteyebileceği iş bedeli  
kalmayacaktır. Sözleşme  
dışında işler yapılmışsa  
bedelleri; Borçlar Kanunu'nun  
\* ve izleyen madde hükümleri  
ve "vekâletsiz iş görme  
koşulları" gözetilerek,  
işlerin yapıldığı zamandaki  
serbest piyasa fiyatlarına  
göre uzman bilirkişi kurulu  
aracılığıyla yerinde keşif  
yapılmak suretiyle  
yaptırılacak inceleme sonucu  
mahkemece belirlenmesi  
gerekir**

**“İçtihat Metni”** Mahkemesi :Ticaret Mahkemesi Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün duruşmalı olarak temyizden tetkiki davalı vekili tarafından istenmiş olmakla duruşma için tayin edilen günde davacı vekili Avukat ... ile davalı vekili Avukat ... geldi. Temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan taraflar avukatları dinlendikten sonra vaktin darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması başka güne bırakılmıştı. Bu kere dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği konuşulup düşünüldü: – K A R A R – Dava, sözleşme dışı yapıldığı ileri sürülen işler bedelinin tahsili istemiyle açılmış; mahkemece, davanın kısmen kabulüyle 667.006,62 TL alacağın davalıdan tahsiline karar verilmiş ve verilen karar davalı vekilince temyiz edilmiştir. Yanlar arasında 30.07.2009 tarihli ve “Kapalı Spor Salonu II. Kısmı İnşaatı İşine Ait Tip Sözleşme” başlıklı sözleşme yapılmıştır. Bu sözleşme, somut olayda uygulanması gereken 818 Sayılı Borçlar Kanunu’nun 355. maddesi hükmünde tanımlı yapılan bir “eser” sözleşmesidir. Davacı şirket yüklenici; davalı ise iş sahibidir. Sözleşmenin 3. maddesinde sözleşme konusu iş tanımlanmıştır. Yüklenici şirket, kapalı spor salonu 2. kısım inşaatı işinin yapımını, sözleşmedeki koşullarla; 8.457.000,00 TL götürü bedelle ve “anahtar teslimi” olarak yüklenmiştir. Davada; davacı taraf, bedeli istenen işlerin sözleşme dışı işler olduğunu ileri sürmüştü; davalı taraf ise, yapıldığı iddia olunan işlerin esasen sözleşme kapsamındaki işler olduğunu ve tüm iş bedelinin ödendiğini savunmuştur. Mahkemece, bedeli uyuşmazlık konusu olan işlerin, sözleşme dışı işler niteliğinde olduğunu bildiren 28.11.2011 tarihli ek rapor, hükme dayanak alınarak uyuşmazlık karara bağlanmıştır. Yanlar arasındaki sözleşmenin (8.2.1) maddesinde, **ihale** dökümanını oluşturan belgeler sayılmış ve uygulamada öncelik sıralamasına göre Yapım İşleri Genel Şartnamesi 1. sırada gösterilmiştir. Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin 22. maddesi hükmüne uygun şekilde sözleşmenin 28.1. maddesi düzenlenmiştir. Şartnamenin ve sözleşmenin belirtilen hükümlerine göre, yapım sözleşmelerinde öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde; anahtar teslimi götürü bedel sözleşme bedelinin %10’una kadar oran dahilinde artan iş, süre hariç, sözleşme ve **ihale** dökümanındaki hükümler çerçevesinde sözleşmenin tarafı olan yükleniciye iş sahibi tarafından yaptırılabilir. Somut olayda; mahkemece, yaptırılan bilirkişi

incelemesi sonucu alınan raporlarda; sözü edilen işlerin yapılıp yapılmadığı, yapılmışsa sözleşme dışı işlerden olup olmadığı, çekişmeli olan işlerin neler olduğu, denetlenebilir şekilde açıklanmamıştır. Kaldı ki; aynı bilirkişi kurulunca sunulan asıl rapor ile ek raporun kapsamı, kendi içinde çelişkilidir. Davada; bedeli istenen işler, yanlar arasındaki sözleşme kapsamında kalan işlerden olduğunun ve geçici hakediş raporlarına girdiğinin kabulü halinde Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 40. maddesi; kesin hakediş raporu kapsamında ise 41. maddesi hükmüne uygun şekilde yüklenici tarafından itiraz olunmaması durumunda, yüklenici yönünden hakedişler kesinleşmiş olacağından ve hakediş bedelleri de ödenmişse yüklenicinin isteyebileceği iş bedeli kalmayacaktır. Sözleşme dışında işler yapılmışsa bedelleri; 818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun 410 ve izleyen madde hükümleri ve "vekâletsiz iş görme koşulları" gözetilerek, işlerin yapıldığı zamandaki serbest piyasa fiyatlarına göre uzman bilirkişi kurulu aracılığıyla yerinde keşif yapılmak suretiyle yaptırılacak inceleme sonucu mahkemece belirlenmesi gerekir. Mahkemece yapılacak iş; inşaat mühendisi, mimar ve elektrik mühendisinden oluşacak bilirkişi kurulu aracılığıyla; düzenlenen hakedişler de getirtilerek, sözleşme ve ekleriyle birlikte yerinde keşif yapılmak ve yukarıda yapılan açıklamalar dikkate alınmak suretiyle bedeli istenen işlerin, sözleşme dışı işler olup olmadığının açıklıkla belirlenmesi ve varsa sözleşme dışı işlerin bedellerinin, yukarıda açıklanan yasal yönteme göre saptanması ve varılacak sonucuna göre istenebilir iş bedeli tutarının belirlenmesi ile uyuşmazlığın hükme bağlanmasından ibaret olmalıdır. Diğer yandan; 2547 Sayılı Kanun'un 56/b maddesi gereğince, üniversiteler karar ve ilâm harcından muaf olduğu halde mahkemece, davalı Üniversitenin karar ve ilâm harcıyla sorumlu tutulması da, kabul şekli bakımından doğru olmamıştır. Açıklanan sebeplerle karar bozulmalıdır. SONUÇ:Yukarıda açıklanan sebeplerle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile kararın davalı yararına BOZULMASINA, 990,00 TL duruşma vekâlet ücretinin davacıdan alınarak Yargıtay duruşmasında vekille temsil olunan davalıya verilmesine, 07.02.2013 gününde oybirliğiyle karar verildi.]]>